

Zes eeuwen niet van huis

Een Esbeekse genealogie (1395-1989)

L.F.W. Adriaenssen

van der Hoopstraat 85-3, 1051 VD Amsterdam

Tegen de Belgische grens aangedrukt ligt het kerkdorp Esbeek. Het bestaat honderd jaar, maar de oudste sporen van menselijke bewoning gaan duizenden jaren terug.

Zoals in alle dorpen is er te Esbeek weinig bij het oude gebleven. De linde bij de Klapstaarten, vier of vijf eeuwen oud, is een van de weinige historische relictten en er staan nog wat oude boerderijtjes. Daarmee is alles gezegd, behalve als we boer Bruurs meerekenen, die niet ver van de linde in de Spaaneindsestraat woont. Die van Bruurs zijn namelijk in geen zes eeuwen van huis geweest en stammen van de boer van *die hoeve vanden Clapstart* (1395), die zijn naam gaf aan het Spaaneind.¹

I. **Henric van der Spaendonc**, geboren rond 1330, nam op 6 december 1395 van Jan Jan Leemans *die hoeve ten Claepstart* voor 12 mud rogge per jaar in erfpacht. Deze moest op elke feestdag van Simon en Judas aan Jan worden betaald. De hoeve lag te Esbeek op de plaats die later 'Spaandonks Einde' en thans Spaaneind wordt genoemd, ongetwijfeld naar de erfpachter. In 1434, *des anderen daigs nae Sinte Pauwels dach*, -want zo zat de kalender toen in elkaar-, verschenen zijn zes kinderen voor schepenen van Hilvarenbeek om zijn nalatenschap te delen:²

1. Willem Henricks van der Spaendonck³ was in 1438 schepen van Hilvarenbeek.⁴ Hij blijkt in 1442 voor 18 lopen rogge Beekse maat een huizing en aangelag te Esbeek, alsook een stuk land aan *den Eynschendijck* aldaar, naast de erven *vanden Boegart*, in erfpacht te bezitten.⁵ Willems kinderen:⁶
 - A. Geertruyt Willems van der Spaendonck, gehuwd met Henrick Claes Gerits van Kilsdonck. Zij verkochten in 1445 *die Bleececker* te Esbeek.⁷
 - B. Heylwich Willems van der Spaendonck⁸, gehuwd met Jan van Dunne zoon Goossen Borkouts⁹, die in 1460 en 1461 haar weduwnaar was. In 1459 had hij landerijen te Hilvarenbeek, Esbeek en Diessen gekocht met daarbij een kwart in een hoeve in de herdgang van het Spul.¹⁰
 - C. Henrick Willems van der Spaendonck.¹¹ Hij en na hem Wouter van Eygen¹² waren cijnsplichtig *de vuytfango tot Esbeke*.¹³
 - D. Lysbeth Willems van der Spaendonck trouwde met Aert Jan Aerts van Beerze, die in 1460 of 1461 overleed. Hun dochters heetten Heylwich en Marie.
 - E. Jacop Willems van der Spaendonc¹⁴, wiens zoon Willem Jacops van der Spaendonck¹⁵ trouwde met Geritken, natuurlijke dochter van Engbert Engbert Schenckels bij Margriet Jan Gerit Belarts. Vier van hun kinderen werden volwassen.
2. Jan Henricks van der Spaendonck was gegoed op de Haghorst onder Diessen en Moergestel¹⁶, mogelijk ter plaatse waar het toponym 'Spaandonk' werd aangetroffen.¹⁷
3. Steven Henrics van der Spaendonc¹⁸ was vader van ten minste:
 - A. Lysbeth Stevens van der Spaendonck, gehuwd met Willem Arnts van Ghorpe.¹⁹ Deze gaf in 1458 voor een mud rogge *die Notelt* te Esbeek in erfpacht uit.²⁰ Na Lysbeths overlijden werd op 30 april 1482 haar zoon Arndt Willems van Gorpe, schepen van Hilvarenbeek,

verheven in een aan de hertog van Brabant leenroerige beemd, genaamd *Luttelbroeck*, gelegen te Esbeek.²¹

4. Yda Henrickss van der Spaendonck, volgt onder II.
5. Ermgaert Henrickss van der Spaendonck, gehuwd met Peter Moenen alias Peter Simons van den Doren.²²
6. Lysbeth Henrickss van der Spaendonck, volgt onder IIbis.

II. Yda Henricks van der Spaendonck²³ is rond 1370 geboren en trouwde met Henrick Jans van Arendonck, die tweemaal wegens een delikt werd veroordeeld: *Heyn van Arendonc van enen waterlaet 1 gulden in 1399.*²⁴ *Van een knecht geheeten Henneken van Arendonc, die quam treckende met eenen peerde tot Helverenbeke inder dingbanc van Oesterwyc, welc peert hem niet en behoirde, mair hadt genomen bi sinen huys, dair voir dat hi van dieften gevangen wart in 1419-1420; in het laatste geval werd er doordat er twijfel bestond over de toedracht een 'composicie' van 10 arnoldusgulden overeengekomen.*²⁵ Heyn bezat te Esbeek *den hof vanden Eynde* en Yda erfde van haar vader de hoeve van de Klapstaart aan het Spaaneind en een deel van de daarbij behorende landerijen.²⁶ Uit dit huwelijk zijn twee dochters bekend:

1. Geertruyt Henricks van Arendonck, volgt onder III.
2. N. Henricks van Arendonck, gehuwd met Jacob Jans van der Elst.²⁷

III. Geertruyt Henricks van Arendonck, geboren rond 1410 en gehuwd met Henrick Deen Loys.²⁸ Van haar vader erfde zij *den hof vanden Eynde neven den Eynschendijck* te Esbeek, leenroerig aan de hertog van Brabant, dat in 1460, kort na haar overlijden, door haar oudste zoon werd verheven.²⁹ Van haar moeder erfde zij percelen land van de Klapstaart.³⁰ Haar kinderen waren:

1. Henrick Henrick Loyen³¹ erfde het leengoed te Esbeek en overleed in of kort voor 1520 kinderloos.
2. Jan Henrick Denen was de vader van:
 - A. Geertruyt Jan Henrick Denen, gehuwd met Henrick Kempen te Hilvarenbeek.³² In 1551 blijkt de boerderij die Henrick Kempen *diemen hyet Henrick die hoeveneer* placht te bewonen en te bewerken ten gevolge van een achterstand van 2½ mud rogge erfpacht aan mensen te Baarle en Poppel te zijn uitgewonnen en verkocht.³³ Henrick had bij Lysbeth Peters van Tuldel een gelijknamige bastaard.³⁴ Zijn wettige kinderen bij Geertruyt waren³⁵ Lemmen, Henrick, Elyzabeth, Heylwich (gehuwd met Henrick Henrick Jan Gerits, zoon van de olieslager op het Hoogeind), Katheryn (gehuwd met Jan

- bastaard Jan Dircx) en Claes Henrick Kempen.
- B. Katheryn Jan Henrick Denen, gehuwd met Matheus Aerts Jacops.
 - C. Lysbeth Jan Henrick Denen, gehuwd met Marcelis Coppens.
 - D. Margriet Jan Deenen trouwde met Jan Jan Ghysbrechts³⁶ uit Esbeek, die in de Gelderstraat ging wonen.
 - E. Marten Jan Denen van den Eynde, ongetwijfeld zo genaamd naar het leengoed van die naam, had nageslacht bij Lysbeth Jan Goossens.³⁷ Zij waren gegoed en waarschijnlijk woonachtig in de Esbeekse herdgang van de *Craenmeer*.
3. Aert Henrick Denen erfde van zijn moeder *die hoeve vanden Clapstert*³⁸, -waar hij woonde en werkte-, en van zijn broer Henrick het leengoed *vanden Eynde*³⁹, beide te Esbeek. De hertogscijns uit de Klapstaart betaalde hij mede namens zijn broer Willem en zus Yda.⁴⁰ Het leengoed *vanden Eynde* stond hij in 1520 af aan zijn neef Joost Daniel Deenen. Hij overleed kinderloos in 1522; zijn nalatenschap werd in december gedeeld.⁴¹
 4. Willem Henrick Denen, overleden voor 1528.⁴²
 5. Yda Henrick Deenen.
 6. Claes Henrick Deenkens volgt onder IV.
 7. Daniel Henrick Denen, volgt onder IVbis.

IV. **Claes Henrick Deenkens**, geboren omstreeks 1450, trouwde met Heylwich, die delen van het Esbeekse *goet te Doeren* en een perceel bouwland van de Klapstaarthoeve verwierf, die Claes' grootmoeder Yda van der Spaendonck weleer had verkocht aan Tielman van der Doeren, eigenaar van het gelijknamige goed.⁴³ Hij was bij Heylwich vader van ten minste:⁴⁴

1. Geertruyt Claes Deenkens trouwde met Wouter Steven Noykens⁴⁵ en volgde haar oom Aert op als eigenares en hoeveenaarster op de Klapstaart.⁴⁶ Van haar vader erfden zij een wouwer te Esbeek, die eertijds had toebehoord aan Jacob van Eynde en na Wouter in het bezit was van zijn broer Victoer Steven Noykens.⁴⁷ In 1524 kocht Wouter de beemd *Tgrootbroeck*, afkomstig van de Klapstaart.⁴⁸
2. Lysken Claes Deenen⁴⁹ trouwde met Jan Willems van der Langrijth geheten Hapaerts. Willem Jans van der Langryth beloofde in 1527 hun kind en zijn kleinzoon Jan op te voeden tot hij 13 jaar oud zou zijn.⁵⁰ Jans grootvader, Jan Pauwels van der Langryth geheten Hapaerts⁵¹, schepen van

Hilvarenbeek⁵², had in 1476 samen met Wouter Bacx Tymmermans de grote hoeve *igoet te Doeren* gekocht, die op het Spaaneind te Esbeek nabij de Klapstaart en de Eindse-dijk lag.⁵³

3. Cornelis Claes Denen⁵⁴ en haar man Peter Marten Maes Moenen⁵⁵ woonden te Esbeek. In 1522 verwierf hij door mangeling het hof *van den Eynde*.⁵⁶ Hij verkocht aan zijn bloedverwant Jan Henrick Claes Dirix van Spreuwel in 1527 een beemd te Esbeek *aen tcleyn gemeyntken by tgrootbroeck*.⁵⁷ Rond 1508 werd hij veroordeeld wegens het kappen van andermans hout tot een boete die werd beperkt tot 12 stuivers en 6 penningen groot, *mits dat hy een aerm, scamel man is*, belast met zes of zeven kinderen.⁵⁸
4. Yken Claes Deenen⁵⁹, vermeld in 1522-1527.
5. Zyken Claes Deenen, vermeld in 1527.
6. Cornelis Claes Deenen alias Cornelis Deenkens.⁶⁰
7. Henrick Claes Denen, vermeld in 1522.
8. Anthonis Claes Denen, vermeld in 1522.
9. Mariken Claes Henrick Deenen.⁶¹

IVbis. **Daniel Henrick Denen**⁶² te Diessen had bij Marie Jan Willems van den Hoeve acht kinderen:⁶³

1. Jan Daniel Henrick Denen.⁶⁴
2. Jorys Daniel Denen⁶⁵ trouwde met Peter Bartholomeus Schellekens⁶⁶ te Dun onder Esbeek, zoon van Bartholomeus Jan Scellekens en van Dinghen N. Uit hun huwelijk stamt een talrijk nageslacht, dat thans ook te Esbeek nog voortleeft.
3. Geertruy Daniel Denen⁶⁷ trouwde met Willem Henrick Wyten⁶⁸, die in 1523 een van de gelders van de uit 1395 daterende erfpacht uit de hoeve van de Klapstaart blijkt te zijn.⁶⁹ Hij bezat zelf een deel van de Klapstaart, te weten 9 lopen land *indie Spulderecker aende Mierbeeck aldaer* en de beemd *tGrootbroeck*.⁷⁰ Hun zoon Daniel handelde in 1553 namens zijn moeder, dan weduwe, en zijn broers en zusters. Een tweede zoon was Cornelis Wijten⁷¹, die bij de bogaarden te Leuven intrad.
4. Johanna Daniel Denen woonde te Diessen als echtgenote van Adam Wouter Vrancken⁷², zoon van Woyt Vrancken bij Luytgaert Willems van den Wuestenborch.
5. Lysbeth Daniel Denen⁷³, gehuwd met Jan Borchmans.
6. Daniel Daniel Henrick Denen⁷⁴ te Esbeek was misschien gehuwd met een dochter van Aert Henrick Thyssen.⁷⁵ Hij was de vader van:

- A. Aert Daniels Denen geheten van Hooff is rond 1520 geboren en was woonachtig op het Spaaneind naast de hoeve van de Klapstaart.⁷⁶ Over zijn kinderen bij Anna Henriss van den Nieuwenhuysen⁷⁷ werden in 1569 Peter van Mispel en Henrick Peter Claes (VI) *als nabueren* tot mombers aangesteld.⁷⁸
7. Joost Daniel Denen⁷⁹ woonde te Baarschot onder Diessen.
 8. Henrick Daniel Denen⁸⁰, wiens weduwe Katheryn Zeger Aerts⁸¹ wordt gezien in 1523 en 1524.

IIbis. **Lysbeth Henrickss van der Spaendonck** (geboren omtrent 1380) trouwde met **Claeus Diricx van Spreuwel**⁸², zoon van **Dierick Coelen van Spreuwel**. Zijn broer Jan van Spreuwel stichtte in zijn testament van 1450 het manhuis te Hilvarenbeek. In datzelfde testament bedacht hij **Claeus** en diens kinderen:⁸³

1. **Henrick Claes Diericxss van Spreuwel**, volgt onder IIIbis.
2. **Jan Claes Diercxss van Spreuwel** werd in 1450 aangesteld tot executeur-testamentair van zijn oom Jan en zal uit dien hoofde de eerste bestuurder 'van den bloede' van het manhuis zijn geweest.
3. **Lysbeth Claes van Spreuwel**⁸⁴, gehuwd met **Arnt Fyers**.
4. **Dierck Claess van Spreuwel** heeft nageslacht bij **Aleyt Jan Jacobs Aleyten**⁸⁵, die in 1463 e.v. wordt genoemd als zijn weduwe.

IIIbis. **Henrick Claes Diercxss van Spreuwel**⁸⁶ is tegen 1420 geboren. Hij was enige tijd cijnsplchtig uit een oliemolen te Brehees in de heikant van Hilvarenbeek.⁸⁷ Zijn vrouw was **Heylwich Zebrechts die Pelser**⁸⁸ en bij haar werd hij vader van tenminste **Aleyt** en mogelijk ook zijn bekende andere kinderen. **Heylwichs** broer was de Hilvarenbeekse priester en notaris **Zebrecht Zebrechts Spelsers**⁸⁹, in het Latijn bijgenaamd *de Atrio*, wat Van den Hove en Van den Kerkhove betekent. Uit dit huwelijk:⁹⁰

1. **Jan Henrick Claes Diercx van Spreuwel**⁹¹ is voor 1463 geboren. Hij kocht van **Mary Henricx van Vorseelaer** en haar man **Melchior de Waele**, mede namens de overige erfgenamen van **Geraert van Vorseelaer**, een mud erfpacht uit de Vorseelaarse tiende van Hilvarenbeek, met alle rechten die wijlen **Geraert van Vorseelaer**, mr **Marten die Wit** en hun ouders daarvan gehad hadden. In 1560 werd deze pacht, *vuyt ende vanden pacht van Vorseelaer tot Esbeeck* spruitende en gegolden uit de *Langenecker* aldaar, gelost door **Thomas Aert Maes Snyders** en zijn vrouw **Peterken Adriaen Piecx**.⁹²
2. **Heylwich Henrick Claes Diercx**⁹³ trouwde in eerste echt

met Adriaen Piecx te Esbeek en in tweede met Huybrecht van Hoeve.

3. Claes Henrick Claes Diercx van Spreuwel.⁹⁴
4. Aleyt Henrick Claes Diercxss, volgt onder IVter.

IVter. **Aleyt Henrick Claes Diercxss** trouwde met Peter Peters van der Mispelen. In 1497 liet hij zich inschrijven als buitenpoorter van Leuven.⁹⁵ Hij woonde te Esbeek aan het Spaaneinde.⁹⁶ Kinderen:⁹⁷

1. Peter Peters van der Mispelen.⁹⁸ In 1513 heeft Peter van Mispel de jonge (met wie ook zijn vader kan zijn bedoeld) iemand verwond aan zijn vinger, *als die huysluyden vuytgeboeden waeren te trecken inden landen van Gelre.*⁹⁹
2. Heylwich Peters van der Mispelen¹⁰⁰, gehuwd met Henrick Claes Jan Gerits¹⁰¹, zoon van Claes Jan Gerit Melis en Mary Peter Jan Peter Lyskens. In 1525 kocht hij van de kinderen van zijn neef Henrick Jan Gerits een boerderij te Esbeek *opt Hoecheynde.*¹⁰² Uit een 'uitvang' bij zijn 7 lopenzaad grote huizing *op de Craenmeer* onder Esbeek was Henrick hertogscijns verschuldigd, die na hem werd betaald door zijn schoonzoon.¹⁰³ In 1560 was hij voogd van de kinderen van zijn zoon Claes. Kinderen:¹⁰⁴
 - A. Claes Henrick Claes Gerits¹⁰⁵ geloofde in 1569 3 carolusgulden erfrente uit zijn huis en hoeve aan *Tspaendoncx eynde.*
 - B. Aleyt Henrick Claes Gerits erfde van haar vader de *Scheyven bempt.*¹⁰⁶ Zij trouwde met Jacop Goyaerts Vrancken van den Craenmer¹⁰⁷, weduwnaar van Heyltgen Jan Goossens, zoon van Goyaert Henrick Vrancken en Margriet Peters van der Haghen uit Hooge Mierde. Hun nalatenschap, voornamelijk bestaande uit een boerenbedrijf *Tesbeeck opt Hoogeneynde*, werd in 1578 tussen hun kinderen gedeeld.¹⁰⁸
 - C. Henricxken Henrick Claes Gerrits.
3. Margriet Peters van der Mispelen, volgt onder V.
4. Henrick Peters van der Mispelen was in 1522 een collaterale erflater.¹⁰⁹

V. **Margriet Peters van der Mispelen**¹¹⁰ is ongeveer in 1490 geboren en trouwde met Peter Claes Gerits¹¹¹, zoon van Claes Jan Gerit Melis Zibben, olieslager te Esbeek, en van Mary Peter Jan Peter Lyskens. Bij de deling van Henricx van Spreuwel (Margriets grootvader) nalatenschap erfde haar vader een deel van de Klapstaart, te weten *de Sterren bocht*, een beemd, *ende die voerscre-*

ven Peter nam aen te gelden twee mudden roggen in den pacht vanden XII mudden roggen voerscreven. Ende die kynder gaven noch den selven Peteren gelt toe, dat hy die twee mudden rogge gelden soude. Deze onevenredig zwaar belaste beemd kwam nadien in handen van Margriet.¹¹² Peter was voorts gegoed bij den Wyenderspoel onder Esbeek, waar hij tweederde van de gelijknamige akker bezat. In 1533 was hij Margriets weduwnaar.¹¹³ Haar vijf kinderen betaalden rond het midden van de zestiende eeuw een hertogscijns uit de Soenkens hoeve te Esbeek aan het Spaaneind.¹¹⁴ Het waren:¹¹⁵

1. Claes Peter Claess van Esbeke¹¹⁶ verkocht in 1551 een rente uit het erf *den Odevaers nest, gelegen tot Esbeek inden Groetten Ecker, tussen een herstraet optie oostenzyde ende tussen een eckerstraet optie westenzyde.*¹¹⁷ Hij trouwde met Jenneken Henricx de Gruyter¹¹⁸, met wie hij tot *Esbeek optie Craenmeer* woonde. De boerderij aldaar verkochten hun onmondige kinderen in 1560.¹¹⁹
2. Jan Peter Claess handelde in 1593 voor de weeskinderen van mr Jan de Cort, secretaris van Hilvarenbeek.¹²⁰
3. Henrick Peter Claess Gerits de oudste.
4. Elyzabeth Peter Claes Geritss.
5. Henrick Peter Claes Geritss die jonge, volgt onder VI.
6. Peterken Peter Claes Geritss trouwde met Willem Wouter Noykens¹²¹, zoon van de hoevenaars op de Klapstaart, Wouter Steven Noykens en Geertruyt Claes Deenkens (IVbis-3).

VI. **Henrick Peter Claes de jonge**¹²², geboren rond 1530, trouwde met Cornelia Jaspas Bauwmans¹²³, dochter van Jaspas Jan Wyten alias Boumans en van Jenneken Geraert Loemelmans. Haar grootvader, Jan Peter Wijten, bezat in 1523 een derde in het 'broek van de Klapstaart', deel van de aloude hoeve. Henrick bezat uit de Klapstaart ten minste de beemd *Sterrenbocht*, die hij mogelijk heeft geïntegreerd in zijn hoeve met 10 lopen aangslag aan het Spaaneind.¹²⁴ Zijn kinderen bezaten verschillende percelen land aldaar¹²⁵, die later in het bezit kwamen van Dielis Claes Bruers. Van hen zijn de volgenden mij bekend:¹²⁶

1. Claes Henrick Peter Claes¹²⁷ verwierf door aankoop een boerderij op het Spaaneind naast de hoeve van de Klapstaart, die na het kinderloze overlijden van zijn zoon Gijsbert vererfde op zijn zuster Maeyken.¹²⁸ Hetzelfde geschiedde met een tweede hoeve aan het Spaaneind en een wouwer.¹²⁹ Een derde hoeve aan het Spaaneind, die met de aanstede van 10 lopen, verviel aan de zonen van zijn zus Maeyken, Dielis en Peter Claes Bruers.¹³⁰ Claes was gehuwd

met Lysbeth Ghybrechts Celen¹³¹ uit de herdgang van de Voort, dochter van Ghysbrecht Ghysbrecht Mercelis geheten int Broeck en van Marie Jans de With. Hun zoon:

- A. Gysbert Claes Henrick Peters erfde van zijn tante Jenneken Henrick Peter Claes een boerderij te Esbeek, die na zijn overlijden vervielen aan Dielis en Peter Claes Bruers.¹³² Neef Dielis erfde een huis en erf met daarbij de *halve Scheenkens hoeve*¹³³, waarmee vermoedelijk de *Soenkens hoeve* van zijn grootvader c.s. wordt bedoeld.
2. Maeyken Henrick Peter Claes, volgt onder VII.
3. Jenneken Henrick Claes Gerits¹³⁴ trouwde te Hilvarenbeek op 9 november 1605 met Laureys Henricxss van den Nieuwenhuysen, zoon van Henrick Josephs van den Nieuwenhuysen van van Engel Laureys Damen. In eerste echt woonde hij met zijn vrouw Anneken Henrick Peter Bartholomeus van den Nieuwenhuysen te Diessen op de Haghorst. In zijn tweede huwelijk ging hij te Esbeek wonen, vanwaar Jenneken geboortig was. Kort nadat Laureys en Jenneken in 1609 hun testament hadden gemaakt, stierf de eerste en hertrouwde de laatste met Adriaen Cornelis Anthonis Loyen geheten de Greve, weduwnaar van Claesken Wouters van de Vloet. Met hem testeerde zij in 1619 en 1625. Geen van Jennekens huwelijken bracht nageslacht voort.
4. Peter Henrick Peter Claes, vermeld tot in 1627.
5. Margriet Henrick Peter Claes, gehuwd met Quirynd Willem Thielen.¹³⁵ Zij was in 1627 wijlen en als haar kinderen worden dan genoemd: Henrick, Jenneken (gehuwd met Peter Henrick Smolders alias Woestenborchs¹³⁶ te Esbeek) en Willem. Samen met hun tante Maeyken Henrick Peter Claes verkopen zij dan voor 490 carolusgulden het erfdeel van Jenneken Henrick Peter Claes, gelegen *aent Spaendoncxeynde*, aan hun ooms Peter en Niclaes Henrick Peter Claes.

VII. Maeyken Henrick Peter Claes¹³⁷ trouwde te Hilvarenbeek op 7 mei 1596 met Claes Peter Bruers.¹³⁸ Evenals zijn vrouw kwam hij uit Esbeek, waar zijn ouders Peter Willem Jan Bruers de jonge en Neeltken Claes Henrickxss van Spreuwel landbouwers ter plaatse *byde Mostaert*¹³⁹ waren. Hun kinderen:¹⁴⁰

1. Peter Claes Bruers, te Hilvarenbeek gedoopt op 27 augustus 1597. In 1633 handelde hij mede namens zijn broers en zusters¹⁴¹, van wie mij alleen Dielis bekend is.
2. Dielis Claes Bruers, volgt onder VIII.

VIII. Dielis Claes Bruers¹⁴², schepen van Hilvarenbeek, was in 1665 met een schatting van *f* 2900 een van de acht 'kapitalisten' (bezitters van *f* 2000 of meer) van Hilvarenbeek en de enige van Esbeek.¹⁴³ Hij bezat verschillende boerderijen op het Spaandonks Einde. Over de erfpachtheffing op zijn aandeel in de oude hoeve van de Klapstaart voerde hij een tiental jaren lang processen die hij, hoewel hij ongelijk had, won van de eiser, die de bewijsstukken blijkbaar niet meer heeft kunnen overleggen.¹⁴⁴ Een van de omstreden percelen was *het Hooghbochtje, gelegen aende Rijsselbraeck*, die Dielis en de mede-eigenaar Crijn Peter Smolders in 1671 hebben afgevlacht ende d'aerde wegh gevoert, alsdoen het sant omgeploeght ende daer naer 't selve alsoo laeten leggen.¹⁴⁵ Dielis Bruers was een slechte huisbaas. Genoemde Cryn Smolders had een boerderij aan het Spaaneind van hem gepacht, die tijdens de zware stormwind van 1 augustus 1674 zwaar beschadigd werd: twee gebonten waren verdwenen, de zijmuur van de hoogkamer omgevallen en het bakhuis onbruikbaar geworden-, maar Bruers weigerde de schade te herstellen.¹⁴⁶ Wel verplichtte hij in 1681 een volgende pachter, dat hij *een schilt opt huijs sal moeten opmaecken ende dicht leveren*.¹⁴⁷ Dielis' vrouw, Berbel Jan Bruers, was in verte familie van hem. Zij werd op 4 december 1618 te Hilvarenbeek gedoopt en was een dochter van Jan Henrick Bruers en Elisabeth N. Haar vader had staande zijn eerdere huwelijk *aende Mostart* gewoond.¹⁴⁸ In 1676 werd de waarde van Dielis' boerenbedrijf getaxeerd op *f* 2500.¹⁴⁹ Bij de erfscheiding van de onroerende bezittingen van Dielis en Berbel in 1697 bleek hoe zwaar de boedel inmiddels was belast: de erfgenamen hadden een totale som van *f* 2225 af te lossen. De ouderlijke hoeve wordt bij die gelegenheid omschreven als een 8 lopen grote aanstede op het Spaaneinde met een huizing, bestaande uit een kamer met een hoogkamer en een kelder, een keuken met een stal, een schuur, een schop met een varkenskooi, een put, een bakoven en daaraangelegen percelen bouw-, weide- en heideland. In andere herdgangen van Esbeek (Dun, Lange Gracht, Broekzie, de Mosterd, de Groenstraat en de Notels) lagen meer percelen.¹⁵⁰ Kinderen:¹⁵¹

1. Jenneken Dielis Bruers¹⁵² trouwde met de herbergierszoon Jacob Gerart Beersmans uit Diessen. Op 12 november 1631 was hij daar gedoopt; zijn ouders waren Gerrit Cornelis Beersmans en Mayken N. Hieruit:¹⁵³
 - a. Martina Beersmans¹⁵⁴, pastoorsmeid bij haar oom Peter Bruers te Hilvarenbeek. Zij testeerde in 1707.
2. Peter Bruers¹⁵⁵ is in juli 1653 te Hilvarenbeek geboren. Hij doorliep het seminarie te Douai, werd tot priester gewijd en

vestigde zich in zijn geboortedorp, waar hij in 1688 een huishouden vormde met Philippus Rijsbosch, pastoor van Hilvarenbeek, diens broer Arnoldus Rijsbosch, eveneens priester, en Anna Blanckerts, een kaarsenmaakster die al een lange loopbaan als pastoorsmeid achter de rug had en wellicht tevens kosteres was.¹⁵⁶ In 1690 volgde hij Rijsbosch op als pastoor, in welke functie op 19 juni 1713 te Hilvarenbeek overleed.

3. Hendrick Peter Bruers, volgt onder IX.
4. Claes Peter Bruers, te Hilvarenbeek begraven op 24 maart 1710.

IX. Hendrick Dielis Bruers is op 20 april 1655 te Hilvarenbeek gedoopt. Daar trouwde hij op 10 februari 1687 met Margriet Gerrit Noyens.¹⁵⁷ Zij was een dochter van Gerrit Huybrecht Noyens en Adriaentgen Sander Goossens, was op 30 maart 1665 te Hilvarenbeek gedoopt en overleed daar in 1700. De aanstede met hui- zing met land op de Biest die Hendrick in 1701 verpachtte, be- hoorde tot het erfgoed van zijn vrouw, wiens ouders daar woon- den en boerden.¹⁵⁸ Hij had er zelf geruime tijd geboerd. In 1712 kocht hij zijn broer Peter voor f 100 uit diens aanbestorven ouderlijke erfgoederen te Esbeek.¹⁵⁹ Aangezien hij in 1715 ver- klaarde geen sterke drank (meer) te tappen, had hij voorheen te Esbeek een tapperij gedreven.¹⁶⁰ Op 8 oktober 1727 werd Hen- drick Dielis Bruers te Hilvarenbeek begraven. Van zijn vijf kinde- ren bij Margriet overleefde er een, die volgt onder X.

X. Gerrit Hendrick Bruers¹⁶¹, te Hilvarenbeek gedoopt op 16 november 1690, trouwde daar op 7 juli 1710 met Anneken van Dun. Zij was op 7 mei 1687 te Hilvarenbeek gedoopt en een dochter van Jan Mathijs van Dun en Marie Wouter Lemmens, hoevenaars op Tulder. Daar heeft Gerrit met zijn vrouw en kin- deren¹⁶² een tijd gewoond, mogelijk tot hij na Annekens begra- fenis op 14 juni 1721 te Hilvarenbeek aldaar op 8 november 1722 hertrouwde met Catalijn Marten van der Meijs, weduwe van Meijs Peters. Deze was op 8 oktober 1687 gedoopt als dochter uit het huwelijk van Marten Willems van der Meys en Maria Cornelis Roosen. Gerrit Bruers werd op 14 maart 1747 te Hilvarenbeek begraven. Kort tevoren in dat jaar hadden de kinderen uit beide huwelijken, -in tegenstelling tot hun vader allen analfabeten-, onderling de huisraad en overige roerende goederen verdeeld en hun bezit op de Biest verkocht.¹⁶³ Uit het eerste huwelijk:

1. Margriet Gerrit Bruers, te Hilvarenbeek geboren in septem- ber 1711 en daar op 21 juli 1759 begraven.

2. Jenneken Gerrit Bruurs, te Hilvarenbeek geboren in juni 1714, daar op 8 februari 1750 getrouwd met Wouter Hendrick van Esch¹⁶⁴ en er op 17 maart 1779 begraven. Wouter was in juni 1721 te Hilvarenbeek geboren uit het huwelijk van Hendrick Jan van Esch en Jenneken Michiel Pasmans, die op het Hoog Spul hadden gewoond.

Kinderen van Catalijn van der Meijs:

3. Berbera Gerrit Bruurs, te Hilvarenbeek gedoopt op 18 mei 1723.
4. Peter Gerrit Bruurs¹⁶⁵, te Hilvarenbeek gedoopt op 9 september 1727 en aldaar op 20 februari 1804 begraven. In eerste echt trouwde hij te Hilvarenbeek op 24 augustus 1749 met Adriaentje Hendrick van Esch¹⁶⁶, daar gedoopt op 30 januari 1728 als dochter van Hendrick Jan van Esch en Jenneken Michiel Pasmans. Hij hertrouwde op 8 juni 1778 te Hilvarenbeek met Hendrina Wouter Pasmans, weduwe van Lambert Peter Fiers. Zij was een dochter van Wouter Jan Pasmans en Cathalyn Jan van Spreuwel en was in maart 1715 te Hilvarenbeek geboren. Tot hun kinderen behoren:
 - A. Hendrien Peter Bruurs, te Hilvarenbeek gedoopt op 2 september 1750, daar op 26 februari 1775 getrouwd met Peter Hesselmans¹⁶⁷ en er begraven op 19 juni 1784 als diens weduwe. Peter was een zoon van Gerrit Adriaan Hesselmans en van Adriaentje Peter Schooffs en is op 25 januari 1743 te Hilvarenbeek gedoopt.
 - B. Catharina Peter Bruurs, gedoopt te Hilvarenbeek op 2 januari 1754, trouwde daar op 7 februari 1779 met Adriaan Francis Schellekens.¹⁶⁸ Deze zoon van Francis Adriaan Schellekens en Ansemyn Gerrits van Hooff, die *aan de Lange Graaft* onder Esbeek een boerenbedrijf runden, was op 26 mei 1754 te Hilvarenbeek gedoopt. Nadat zijn vrouw daar op 20 augustus 1795 was begraven, hertrouwde¹⁶⁹ hij er op 6 augustus 1797 et Anna Maria Lauwerens Volders. Toen Adriaan in 1782 zijn verdronken kind kwam aangeven, woonde hij te Esbeek in de Groenstraat.¹⁷⁰
 - C. Gerrit Peter Bruurs is op 19 oktober 1756 te Hilvarenbeek gedoopt. Hij trouwde aldaar op 16 januari 1785 met Maria Christiaan Vingerhoets, te Hilvarenbeek gedoopt op 21 oktober 1754, dochter van de timmerman Christiaan Jan Vingerhoets en van Johanna Francis van de Ven.
 - D. Hendrik Peter Bruurs, op 7 december 1763 te Hilvarenbeek gedoopt, daar op 23 april 1809 gehuwd met Clasi-

na Adriaan Prinsen, dochter van Adriaan Lambert Prinsen en Maria Roevers, te Hilvarenbeek gedoopt op 20 februari 1783.

5. Hendrick Bruurs, volgt onder XI.

XI. **Hendrik Gerrit Bruurs**, te Hilvarenbeek op 10 oktober 1729 gedoopt, trouwde daar op 9 februari 1766 met Marie Francis de Beer, dochter van Francis Jan Gerrit de Beer en van Cornelia Adriaan van de Laeck. Zij was in maart 1733 te Hilvarenbeek geboren. Een van hun kinderen was Cornelis, die volgt onder XII.

XII. **Cornelis Hendrik Bruurs** is op 10 mei 1770 te Hilvarenbeek gedoopt. Aldaar trad hij op 29 juni 1800 in het huwelijk met de hoogzwangere Catharina Jan Maas. Zij was een dochter van de Esbekenaren Jan Cornelis Maas en Maria Nicolaes Damen en werd op 28 maart 1779 te Hilvarenbeek gedoopt. Een van hun kinderen volgt onder XIII.

XIII. **Francis Cornelis Bruurs**, op 10 augustus 1800 te Hilvarenbeek gedoopt, daar gestorven op 7 februari 1853. Hij was getrouwd geweest met Johanna Verhulst, geboren te Vessem op 26 juli 1813.

XIV. **Thijs Bruurs** (° 1851), bij Geertruda van Herk uit Reusel vader van:

XV. **Janus Bruurs** (° 1897), bij Anna Cornelia Vingerhoets (° 1903) vader van:

XVI. **Janus Bruurs** (° 1940) geheten Joan van Joan van Tijssen, woonachtig aan het Spaaneind te Esbeek (in de Spaaneindsestraat).

NOTEN

(Gebruikte afkortingen: A.R.A. = Algemeen Rijksarchief; G.A.H. = Gemeentearchief 's-Hertogenbosch; N = notarieel archief; R = Rechterlijk archief; R.A.H. = Rijksarchief te 's-Hertogenbosch).

1. De genealogie van de familie Bruurs is hierna niet uitputtend behandeld; richtlijn bij de samenstelling van de genealogie is de woontraditie op het Spaaneind. Overigens stamt menige Esbeekse familie van de betreffende Henric van der Spaendonck.

2. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 55.
3. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45076, f CCCVIII. G.A.H., R 1226, f 533v, 16 juni 1456.
4. Abdijarchief Park, charterverzameling no 698, 19 maart 1438. R.A.H., Hilvarenbeek R 51, f 52v, 27 april 1438.
5. G.A.H., R 1213, f 15, 16 november 1442.
6. G.A.H., R 1217, f 105v, 1446/47. R 1229, f 315, 18 september 1459. R 1230, f 257v, 2 augustus 1460; f 260, 8 augustus 1460. R 1231, f 208, 28 mei 1461.
7. G.A.H., R 1216, f 95, 30 juni 1446.
8. G.A.H., R 1231, f 88, 12 maart 1461.
9. G.A.H., R 1223, f 247, 10 november 1452. R 1226, f 293, 20 februari 1456. R 1234, f 50v, 28 februari 1465.
10. G.A.H., R 1229, f 287v, 7 juli 1459. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45074, f CCCIII. Rekenkamer 45079, f CVIII.
11. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 233, 1 februari 1554: Henrick Denen (sub III) had hem eertijds een rente gelooft uit *den Varenacker, gelegen te Esbeke inde ackeren neven erf-fenisse Henricx kynderen van Spreuwel*, afkomstig uit de hoeve van de Klapstaart.
12. L.F.W. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes. Genealogie van het geslacht van den Nieuwenhuysen 1400-1800* ('s-Hertogenbosch, 1988) 150: gehuwd met Mechtelt Claes Henricxss van Spreuwel.
13. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45079, f LXXIIv.
14. G.A.H., R 1231, f 88, 12 maart 1461.
15. G.A.H., R 1231, f 88, 12 maart 1461. R 1239, f 71, 11 april 1470. R 1243, f 387v, 5 augustus 1474. R 1250, f 253v, 23 februari 1481. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 78v.
16. G.A.H., R 1195, f 151, 24 januari 1425.
17. Bijvoorbeeld in 1442 en 1483 de beemd *die Spaendonck* op de Haghorst nabij een erf van Peter van der Spaendonc (G.A.H., R 1212, f 107. R 1252, f 544), in 1451 percelen gelegen *ter Spaendonc* (R 1221, f 291v) enzovoorts.
18. G.A.H., R 1192, f 410v, 2 januari 1422.
19. G.A.H., R 1226, f 358v, 22 mei 1456; f 526, 21 mei 1456; f 527, 28 mei 1456. R 1230, f 52v, begin maart 1460. R 1231, f 262, 9 januari 1461 nieuwe stijl. R 1232, f 308, 8 juni 1463. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45074, f CCIII.
20. R.A.H., Hilvarenbeek R 172, f 140, 1458 *des anderen daegs na Sinte Mary Magdalenen dach*.
21. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 17149, f XXXIVv. R.A.H., Raad van Brabant 1322, f CCXv.
22. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45078, f CXXXIIIv. R.A.H., Rent-

- meester Generaal 202, f CLXI.
23. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXVIIIv.
 24. A.R.A. Brussel, Rolrekening 2749.
 25. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 12990, rekening 24 juni 1419-29 april 1420, f 137v.
 26. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXXV.
 27. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f XCVII.
 28. G.A.H., R 1221, f 258v, 1450/51.
 29. R.A.H., Raad van Brabant 1322, f CCIXx. G.A.H., R 1236, f 181v, 5 februari 1467.
 30. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXXV. Hilvarenbeek R 25, f 233.
 31. G.A.H., R 1236, f 181v, 5 februari 1467.
 32. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 21v, 1 december 1522.
 33. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 59v, 10 maart 1551.
 34. L.F.W. Adriaenssen, "Stamboom van de Brabantse familie Woestenborg (1400-1800)", *De Brabantse Leeuw*, XXVII (1978) 78.
 35. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 131v, 28 januari 1526.
 36. L.F.W. Adriaenssen, *Hilvarenbeek onder de hertog en onder de generaliteit. Sociale en economische geschiedenis van een Kempens dorp tussen 1400 en 1800* (Hilvarenbeek, 1987) 261. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 461.
 37. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 131v, 28 december 1526. R 24, f 221v, 6 maart 1533; f 325v, 22 augustus 1533.
 38. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 56, 3 februari 1523.
 39. R.A.H., Raad van Brabant 1322, f CCIXv, 24 mei 1520.
 40. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f XCVII.
 41. R.A.H., Hilvarenbek R 23, f 20 e.v., 4 december 1522.
 42. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 188, 17 juni 1527.
 43. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXVIIIv.
 44. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 178, 8 maart 1527; ff 187v, 188 en 188v, 17 juni 1527.
 45. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 28v, 19 januari 1523; f 30, 27 januari 1523; f 52v, 2 november 1523; f 79, 17 februari 1523; f 165, 7 oktober 1526; f 187v, 17 juni 1527.
 46. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 56, 3 februari 1523. Rentmeester Generaal 202, f CCXXV.
 47. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45076, f CCLXXX.
 48. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 79, 17 februari 1524.
 49. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 79, 17 februari 1524.
 50. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 182v, 29 april 1527.
 51. G.A.H., R 1269, f 226, 1500/01. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, ff CXXVIII en CLXXVv.

52. Abdijarchief Park, Charterverzameling no 1072, 22 november 1497.
53. G.A.H., R 1246, f 66, 20 december 1476. R 1252, f 110v 19 februari 1483. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CXCVI.
54. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 21v, 1 december 1522.
55. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 86, 17 april 1524; f 97, 21 november 1524. R 24, f 204, 9 februari 1532. R 25, f 19v, 10 maart 1550: hun dochter Anna, gehuwd met Cristiaen Lauwreys van Gestel.
56. R.A.H., Raad van Brabant 1322, f CCIXv.
57. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 170v, 5 februari 1527.
58. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 12996, rekening 1508-1509.
59. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 52v, 2 november 1523; f 79, 17 februari 1524.
60. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 112, 22 februari 1525; f 128v, Sint Michiel 1525. R 25, f 168v, 13 april 1552.
61. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 30, 27 januari 1523.
62. G.A.H., R 1274, f 409, 21 april 1505. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 66, 15 januari 1524.
63. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 223, 3 februari 1553.
64. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 84, 25 februari 1551.
65. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 110, 15 februari 1525. R 24, f 219v, 28 februari 1532. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45079, f XLVIIv.
66. R.A.H., Hooge en Lage Mierde R 61, f 83, 26 augustus 1533. Hilvarenbeek R 23, f 126v, Laurentii 1525.
67. R.A.H., Hilvarenbeek R 24, f 219v, 29 februari 1532.
68. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 3v, 15 juni 1522; f 39, Matthias 1523; f 66, 15 januari 1524. R 24, f 9, 25 januari 1530; f 33, 28 februari 1530. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45076, f CCLXVIv. Rekenkamer 45078, f CVIv.
69. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 56, 3 februari 1523.
70. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 79, 17 februari 1524. R 25, f 239, 3 maart 1554.
71. Adriaenssen, *Hilvarenbeek onder de hertog*, 235.
72. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 403.
73. R.A.H., Hilvarenbeek R 24, f 325, 20 augustus 1534.
74. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45079, f XLVIIv.
75. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CXLIV.
76. R.A.H., Hilvarenbeek R 28(II), f XXIIv, 23 februari 1569; f XXIII, 17 maart 1569. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 167.
77. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 167.
78. R.A.H., Hilvarenbeek R 1, ongef., 23 februari 1569.

79. G.A.H., R 1274, f 409, 21 april 1505. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 28v, 19 januari 1523; f 38, 4 februari 1523; f 39, Matthias 1523; f 54, 5 juli 1523; f 66, 15 januari 1524; f 68, 27 januari 1524; f 188v, 17 juni 1527. R 24, f 44, 1 april 1530.
80. R.A.H., Hilvarenbeek R 24, f 219v, 28 februari 1532.
81. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 68v, 27 januari 1523; f 70, 30 januari 1524; f 72v, 1 februari 1524.
82. G.A.H., R 1217, f 153v, 2 maart 1447.
83. Raadhuis Hilvarenbeek, Oud Administratief Archief 4630, 14 juni 1460.
84. G.A.H., R 1252, f 188, 12 november 1482.
85. G.A.H., R 1226, f 16, 14 november 1455. R 1232, f 388v, 1461/63. R 1266, f 146, 2 april 1498.
86. A.R.A. Brussel, F.A. d'Ursel L 1499, f VIIIv. G.A.H., R 1229, f 77v, 1 maart 1459; f 287v, 7 juli 1459. Familiearchief Van den Bogaerde van Terbrugge 1477, f IV.
87. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CLVIII. G.A.H., R 1217, f 153v, 2 maart 1447. R 1220, f 136v, 13 augustus 1450.
88. A.R.A. Brussel, F.A. d'Ursel L 1499bis, ongef. (Henrick Claus Diercs betaalt cijns uit 8 lopen hei te Moergestel *after die Hovele*, gekomen van Zebrecht Pelsers).
89. Adriaenssen, *Hilvarenbeek onder de hertog*, 231, 232. Heer Zebrecht volgde in een cijnsplicht op Sibbertus Joannis Pelser (A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45074, f CCCIVv).
90. Tot hen behoren vermoedelijk ook Geerwig en Mechtelt, dochters van Henrick Claes van Spreuwel, die cijnsplichtig waren *de bonis van der Beke* en als zodanig werden opgevolgd door Elisabeth Henricxss van Spreuwel (R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CLXXIXv).
91. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 170v, 5 februari 1527.
92. R.A.H., Hilvarenbeek R 26, f XXV, 26 februari 1560. Voorheen werd de pacht gegolden door Aert Wouter Aert Heyligen, daarvoor door Peter Mathys van den Laer, doorvoor door zijn vader Mathijs Peter Andries en voor hem door Jan van den Dyck en zijn nakomelingen.
93. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 197, 1 augustus 1552.
94. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 95v, 20 september 1524. R 25, f 239.
95. Stadsarchief Leuven, inv. Cuvelier 6318, f XLVI, 25 augustus 1497.
96. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 11v. Hilvarenbeek R 23, f 26, 31 december 1522.
97. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 209v, 20 maart 1528.
98. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXVIIIv.

99. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 386.
100. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 128, 30 augustus 1525.
101. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CXXVIv. Hilvarenbeek R 23, f 180, 18 maart 1527. R 25, f 126, 2 december 1551; f 148v, 3 februari 1552; f 150v, 3 februari 1552; f 298, 10 december 1555.
102. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 127v, 30 augustus 1525.
103. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 23v.
104. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45079, ff XXXIIIv en XL.
105. R.A.H., Hilvarenbeek R 28(II), f LV, 5 juli 1569. R 29, f XXIII, 12 maart 1573. R 60, f 53v, 21 juni 1563. In 1575 verkocht Peter Henrick Claes te Wintelre zijn deel in de nalatenschap van Claes Henrick Claes, door diens weduwe Cornelis Aert Pauwels met haar dood te ruimen, aan haar en haar tweede man, Andries Aert Aertss (R 29, f XCVII, 1 juli 1575).
106. A.R.A. Brussel, Rekenkamer 45079, f XXXIIIv.
107. R.A.H., Hilvarenbeek R 27, f 36v, 5 augustus 1567. R 28, f 47, 23 februari 1568.
108. R.A.H., Hilvarenbeek R 30, f 57, 4 januari 1578.
109. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, eerste akte, 9 april 1522.
110. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 48v, 26 mei 1523.
111. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CCXVIIIv. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 32v, 1 februari 1523; f 35, 3 februari 1523; f 83v, 2 maart 1524; f 190v, 29 augustus 1527. R 59, f 24v, 23 april 1543.
112. R.A.H., Hilvarenbeek R 23, f 56, 3 februari 1524.
113. R.A.H., Hilvarenbeek R 24, f 273, 7 februari 1533.
114. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CXXXVIIv.
115. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 289v, 10 oktober 1555.
116. R.A.H., Rentmeester Generaal 202, f CXXXVI. Hilvarenbeek R 28, f 47, 23 februari 1568.
117. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 113, 12 september 1551.
118. R.A.H., Hilvarenbeek R 25, f 9v, 6 april 1551. R 59, f 3, 16 juli 1542.
119. R.A.H., Hilvarenbeek R 60, f 19, 16 augustus 1559; f 19v, 20 februari 1560; f 52, 19 juni 1560.
120. R.A.H., Hilvarenbeek R 33, f 111v, 7 december 1593.
121. Adriaenssen, 'Stamboom Woestenborg', 90.
122. R.A.H., Hilvarenbeek R 26, f 52, 19 juni 1560.
123. R.A.H., Hilvarenbeek R 28, f XXIIv, 23 februari 1569. R 29, f XLIIIv, 24 december 1574; f CXIV, 16 november 1575.
124. R.A.H., Hilvarenbeek R 26, f LVII, 21 december 1560.
125. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 30v. Hilvarenbeek R 25,

- f 163, 15 maart 1552.
126. R.A.H., Hilvarenbeek R 35, f 177v, 15 mei 1602.
 127. R.A.H., Hilvarenbeek R 45, f 328, 20 april 1627.
 128. R.A.H., Hilvarenbeek R 36, f 138, 1 september 1604. R 37, f 122, 22 december 1605. R 44, f 5, 23 januari 1621. R 45, f 77v, 17 mei 1624. R 56, f 23, 8 februari 1606.
 129. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 10v.
 130. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 11v.
 131. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 30v.
 132. R.A.H., Hilvarenbeek R 31, f 18v, 14 februari 1581. R 34, f 202, 18 mei 1599.
 133. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 53v.
 134. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 65v.
 135. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 49, 50, 331. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, f 53v.
 136. R.A.H., Hilvarenbeek R 47, f 209v, 31 januari 1631.
 137. R.A.H., Hilvarenbeek R 38, f 67v, 26 februari 1607.
 138. R.A.H., Hilvarenbeek R 36, f 56v, 1 september 1603: Claes is de oom van het onmondige kind van wijlen zijn zus Mary Peter Willem Bruers bij Bartholomeus Cornelis Bartholomeus Myssen, over wie Peter Peter Bruers als naaste maag mombert.
 139. R.A.H., Hilvarenbeek R 29, f CLXVIIIv, 30 mei 1576.
 140. R.A.H., Rentmeester Generaal 215, ff 10v, 30v, 53v en 65v.
 141. R.A.H., Hilvarenbeek R 45, f 328v, i.m. 31 maart 1633.
 142. R.A.H., Hilvarenbeek R 171, f 61, 24 februari 1681; f 174, 3 december 1683; f 218, 21 november 1684.
 143. Raadhuis Hilvarenbeek, Oud Administratief Archief 449.
 144. R.A.H., Hilvarenbeek R 7, 20 oktober 1688. R 207, ongef., 7 november 1684; 26 januari 1690; 28 januari 1690; 19 januari 1691; 3 augustus 1691; 6 augustus 1691; 2 maart 1693; 4 mei 1693.
 145. R.A.H., Hilvarenbeek R 207, ongef., 29 april 1693.
 146. R.A.H., Hilvarenbeek R 170, tussen ff 171v en 172, 18 december 1674.
 147. R.A.H., Hilvarenbeek R 171, f 63v, 27 februari 1681.
 148. R.A.H., Hilvarenbeek R 36, f 5v, 13 december 1602: Jan Henrick Jan Bruers en zijn vrouw Marie dochter Peter Peter Wayens bij Marie Adriaen Cornelis Maes verkopen hun hoeve aldaar.
 149. R.A.H., N 782, 30 januari 1676.
 150. R.A.H., Hilvarenbeek R 71, f 306v, 17 mei 1697.
 151. R.A.H., Hilvarenbeek R 67, f 102v, 4 februari 1671; f 440, 18 februari 1676. R 71, f 173, 17 juli 1683. R 149, ongef., 30

- maart 1697.
152. R.A.H., Hilvarenbeek R 67, f 102, 10 februari 1671; f 440, 18 februari 1676.
 153. R.A.H., Hilvarenbeek R 238-II, 1701.
 154. R.A.H., Hilvarenbeek R 174, f 299, 12 januari 1707.
 155. Adriaenssen, *Non omnia possumus omnes*, 353.
 156. Raadhuis Hilvarenbeek, Oud Administratief Archief 682.
 157. R.A.H., Hilvarenbeek R 74, f 4, 17 januari 1716. R 75, f 444v, 31 maart 1731. Haar grootouders: L.F.W. Adriaenssen, 'Elf generaties Moonen. Namen, data, anekdotes', *De Brabantse Leeuw*, XIX (1970) 20.
 158. R.A.H., Hilvarenbeek R 174, f 21, 1701.
 159. R.A.H., Hilvarenbeek R 73, f 78, 11 februari 1712.
 160. R.A.H., Hilvarenbeek R 175, f 205, 18 oktober 1715.
 161. R.A.H., Hilvarenbeek R 78, f 224v, 6 september 1746.
 162. In de hoofdgeldlijst van 1716-1717 worden hun dochters Grietje en Jenneken op Tulder genoemd (Raadhuis Hilvarenbeek, Oud Administratief Archief 706).
 163. R.A.H., Moergestel R 313, f 283v, 9 mei 1746. Hilvarenbeek R 78, f 135v, 27 april 1745; f 148v, 8 juni 1745.
 164. R.A.H., Hilvarenbeek R 78, ff 259v en 260, 28 februari 1747; f 267v, 9 maart 1747.
 165. R.A.H., Hilvarenbeek R 90, f 125, 18 mei 1782.
 166. R.A.H., Moergestel R 313, f 283v, 9 mei 1746. Hilvarenbeek R 78, f 135v, 27 april 1745; f 148v, 8 juni 1745.
 167. R.A.H., Hilvarenbeek R 178, f 366, 3 februari 1750.
 168. R.A.H., Hilvarenbeek R 85, f 7, 18 maart 1767. R 87, f 232v, 20 mei 1775. R 91, f 260, 7 februari 1786; f 268, 24 februari 1786. R 94, f 130, 5 december 1792; f 139v, 3 februari 1793. R 166, 23 juli 1766. R 181, f 265, 23 juli 1766. N 4312, no 278, 20 januari 1783. N 4313, 12 augustus 1796.
 169. R.A.H., Hilvarenbeek R 188, f 159, 29 juli 1797.
 170. R.A.H., Hilvarenbeek R 211, f 263v, 7 juni 1782.